

28.9.2022

Asia: Kuntien toimesta perustettava uusi Sateenkaaren koulun kuntayhtymä

Vastaanottajat: Sateenkaaren koulun kuntayhtymään kiinnostuksensa osoittaneet kunnat

Toimenpidepyyntö kunnille

Pieksämäen kaupungin aloitteesta Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnilta ja Sateenkaaren koulun palveluita käyttäviltä kunnilta on tiedusteltu heidän näkemystään uuden kuntayhtymän, Sateenkaaren koulun kuntayhtymän perustamiseen sekä näihin toimenpiteisiin liittyviin asiakirjoihin ja päätöksentekojärjestykseen.

Keväällä 2022 kuntiin toimitettiin hyväksyttäväksi kuntayhtymän jakautuminen ja uuden Sateenkaaren koulun kuntayhtymän perustaminen. Kuntayhtymän jakautuminen ei ole kuitenkaan saanut riittävää Vaalijalan jäsenkuntien määränemmistöä taakseen.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän perussopimusluonnokseen on tehty tästä johtuen tarvittavat muutokset.

Asiasta järjestettiin 12.9.2022 keskustelutilaisuus. Siihen kutsuttiin perustettavaan kuntayhtymään myönteisesti suhtautuneiden 13 kunnan edustajat. Edellä mainitut asiat käytiin läpi tilaisuudessa. Silloin keskusteltiin myös jäsenkuntien ja uuden kuntayhtymän hallituksen työjaosta, mutta juridinen tarkastelu osoitti, että sitä ei ole syytä muuttaa, koska se toisi pieneen kuntayhtymään raskaamman hallinnon. Jäsenkuntien yksimielisyyden puuttumisen varalta perussopimuksen lisättiin erimielisyyksien käsittelytapa.

Ystävällisesti pyydämme kuntia käsittelemään ja päättämään asiakokonaisuudesta päivitettyjen liitteenä olevien asiakirjojen mukaisesti. Päätösprosessi on seuraavilla sivuilla alla.

Kuntayhtymän perustamisen aikataulua joudutaan aikaistamaan, jotta sen hallinto käynnistyisi jo marraskuussa. Hallintoasioinnin käynnistämisen tärkein edellytys on y-tunnuksen saaminen. Mikäli valtuuston päätös kunnassa vie aikaa enemmän, kunta hakee perustetun kuntayhtymän jäsenyyttä myöhemmin.

Toimitan päivitetyn päätöspaketin kunnille kaupunginjohtaja Ulla Nykäsen pyynnöstä ja valtuuttamana.

Terveisin

**Ilkka Fritius
Vaalijalan kuntayhtymän johtaja**

Asiasta lisätietoja antavat:

Uuden kuntayhtymän perustaminen: Kaupunginjohtaja Ulla Nykänen puh. 044 368 6801, ulla.nykanen@pieksamaki.fi

Uuden kuntayhtymän perustaminen: Vaalijalan kuntayhtymän johtaja Ilkka Fritius puh. 050 602 78, ilkka.fritius@vaalijala.fi

Asian tausta: Sateenkaaren koulun erottaminen Vaalijalan kuntayhtymästä

Vaalijalan kuntayhtymän Sateenkaaren koulu ei ole sosiaali- ja terveydenhuoltoa eikä siirry siten hyvinvointialueille. Koulun toiminnan tulevaisuuden järjestelyvastuu on Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnilla (Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta, 616/2021, 20 § 3 mom). Vaalijala on tunnustellut jäsenkunniltaan mahdollisuutta perustaa uusi kuntayhtymä. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän perustaminen edellyttää mukaan lähteviltä kunnilta sen perussopimuksen hyväksymistä. Kun uusi kuntayhtymä on perustettu, nykyisestä Vaalijalan kuntayhtymästä irrotetaan erillisellä liikkeenluovutuksella Sateenkaaren koulun toiminta, ja siihen liittyvä henkilöstö ja varat. Uusi kuntayhtymä tulisi vuokraamaan koulukiinteistön hyvinvointialueelta.

Osana liikkeenluovutusta Vaalijalan kuntayhtymästä siirtyisi henkilöstöä liikkeenluovutuksella uuteen kuntayhtymään noin 30 henkilöä.

Mikäli Sateenkaaren koulun toimintaa ei olla eriytetty Vaalijalan kuntayhtymästä, Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnat laiminlyövät velvollisuutensa laissa säädetyn toimenpiteen toteuttamisesta.

Järjestelystä ja toiminnan siirrosta uuteen kuntayhtymään ei seuraa välittömiä taloudellisia vaikutuksia Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnille, koska hyvinvointialueuudistuksessa Vaalijalan kuntayhtymän toiminta siirtyy varoineen ja velkoineen hyvinvointialueelle.

Uuteen kuntayhtymään voi liittyä myös muita kuin Vaalijalan jäsenkuntia ja kaikkien jäsenkuntien ei tarvitse kuntayhtymään liittyä. Kuntayhtymä tarjoaa palveluja jäsenkuntiensa lisäksi myös muille kunnille sovittavin hinnoin.

Perussopimusluonnos lähtee siitä, että kuntayhtymässä on vain yhtymähallitus. Kuntalain mukaan silloin jäsenkunnat päättävät hallituksen jäsenten valinnasta, tarkastuslautakunnan jäsenten valinnasta ja vastuuvapaudesta tilivelvollisille yhtäpitävin päätöksin. Muu yleishallinnollinen päätöksenteko kuuluu hallitukselle. Hallituksessa on viisi jäsentä. Hallituspaikat voisivat jakautua alla olevan alueperiaatteen mukaisesti:

Länsi-Savo 2+2 Pieksämäki, Kangasniemi, Juva, Mäntyharju
Itä-Savo 1+1 Enonkoski, Savonlinna, Sulkava, Rantasalmi
Pohjois-Savo 1+1 Varkaus, Joroinen
Keski-Suomi 1+1 Joutsa, Hankasalmi, Konnevesi

Vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka Kuntalain 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö. Edellä olevan 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö on valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä. Siten ei ole estettä valita kunnan palveluksessa oleva henkilö hallitukseen, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä. Sukupuolijakauma on toimielimien jäsenten valinnassa huomioitava (Tasa-arvolaki 4a §).

Tarkastuslautakunnassa on neljä jäsentä. Tarkastuslautakunnan jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Lautakuntapaikat voisivat jakaantua alla olevan alueperiaatteen mukaisesti:

Länsi-Savo 1+1 Pieksämäki, Kangasniemi, Juva, Mäntyharju
Itä-Savo 1+1 Enonkoski, Savonlinna, Sulkava, Rantasalmi
Pohjois-Savo 1+1 Varkaus, Joroinen
Keski-Suomi 1+1 Joutsa, Hankasalmi, Konnevesi

Vaalijalan kuntayhtymä lahjoittaa perustettavalle kuntayhtymälle alkukäyttöpääoman 375000 euroa, joka maksetaan Sateenkaaren koulun toiminnasta Vaalijalan kuntayhtymään kertyneistä ylijäämistä. Ylijäämät tulee käyttää vain perusopetukseen.

Uuden kuntayhtymän kunnilta kannettava peruspääoma tulee olemaan pieni, 1000 euroa per jäsenkunta. Vastuu kuntayhtymän veloista määräytyy kuitenkin jäsenkuntien asukasmäärien mukaisessa suhteessa.

Kunnilta vaadittavat päätökset ja suunnittelun järjestelyn pääasialliset vaiheet

- Kuntalain mukaisesti uuden kuntayhtymän jäsenkuntien tulee valtuustoissaan hyväksyä uuden kuntayhtymän perustamissopimus (liite 1) ja kunnanjohtajan valtuudesta allekirjoittaa lopullinen perussopimus (sopimukseen päivitetään kuntien hyväksynnän jälkeen jäsenkunnat) sekä
- Ehdottaa hallitukseen ja tarkastuslautakuntaan valittavat jäsenet
- Ehdottaa valittava tilintarkastusyhteisö (pohjaehdotuksen tekee Pieksämäen kaupunki)
- **Valtuuston päätös pannaan täytäntöön välittömästi (tämä on syytä lisätä päätökseen, koska lainvoimaisuutta ei perustamisvaiheessa voida odottaa).**

Uuden kuntayhtymän osalta perussopimus hyväksytään yksimielisesti siihen jäseniksi tulevien kuntien toimesta. Myöhemmin kunnat hyväksytään kuntayhtymän jäseniksi perussopimuksen 4 §:n 1 mom. menettelyn mukaisesti. **Myöhemmin liittyvät kunnat toimivat aikataulunsa puitteissa.**

Järjestelyn vaiheet

- 1) Edellä kerrotun mukaisesti jäsenkuntien hallitukset päättävät esittää valtuustolle **(10/2022)**:
 - a. Uuden kuntayhtymän perussopimuksen hyväksymistä, ja;
 - b. Uuden kuntayhtymän hallituksen sekä tarkastuslautakunnan jäsenet sekä heidän henkilökohtaisen varaedustajansa sekä tilintarkastajan valinnan.
 - i. Kunnat neuvottelevat ennen päätöksentekoa hallituksen ja tarkastuslautakunnan jäsenten kokoonpanosta. Yhden toimielimen kuntayhtymässä toimielimeen ei sovelleta poliittisen suhteellisuuden vaatimusta.
 - ii. **Valtuusto antaa hallitukselle valtuudet täydentää perustettavan kuntayhtymän hallitusta tarvittaessa.**
- 2) Liittyvien kuntien valtuustot päättävät edellä mainituista asiakokonaisuuksista kuntien hallitusten esitysten pohjalta **(10/2022)**.
- 3) Kunnat ilmoittavat Pieksämäen kaupungille päätösten sisällön **(10/2022)**.
- 4) Kunnat ilmoittavat päätösten lainvoimaisuustiedot **(12/2022)**.
- 5) Uusi kuntayhtymä perustettu ja y-tunnus saatu **(11/2022)**.
- 6) Vaalijalan kuntayhtymä ja uuden kuntayhtymän hallitukset viimeistelevät toiminnan siirtymisestä ja Vaalijalan kuntayhtymän käy tarkemmat yhteistoimintamenettelyt siirtyvän henkilöstön osalta **(11-12/2022)**.
- 7) Uusi kuntayhtymä informoi siirtyneelle henkilöstölle työsuhteen ehdot **(12/2022)**.
- 8) Uuden kuntayhtymän hallitus hyväksyy hallintosäännön **(11-12/2022)**

Litteet:

- 1) Uuden kuntayhtymän perustamissopimusluonnos
- 2) Uuden kuntayhtymän hallintosääntöluonnos (tiedoksi, hallintosäännön hyväksymisestä päättää uuden kuntayhtymän hallitus)
- 3) Lisäksi seuraava tiedot:
 - 1) Siirtyvät varat ja peruspääoma/tase 31.2.2022
 - 2) Sateenkaaren koulun budjetti 2023